

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrť leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrť leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2. uri popoldne.

Štev. 245.

V Ljubljani, v četrtek 23. oktobra 1884.

Letnik XII.

Odgovor g. dež. predsednika na interpelacijo g. Obreze.

(Konec.)

Tu je omeniti, da je bil mestni zastop, spoznavši svojo dolžnost, sicer vedno pripravljen, skrbeti za pouk nemških otrok v njih maternem jeziku, a da ni v dveh letih, od kar se ta stvar razpravlja, v ta namen še nič napravil, niti ničesar storil, da bi na kak način zvedel število za šolo sposobnih otrok izmed 5658 stanovnikov nemške narodnosti, ki jih šteje mesto Ljubljansko, bodi si vsaj s tem, da bi bil, kakor sem že rekel, stariše, ki želijo pošiljati (brez plačila) svoje otroke v nemško šolo, pozval, naj se za to oglašé.

Kako malo vtemeljena pa da je mestnega zastopa pritožba zoper odlok deželnega šolskega sveta z dne 12. julija t. l., kakor da bi se bila z njim izpodrinila slovenščina kot učni jezik iz mestnih šol je razvidno iz tega, kar piše o tej stvari g. župan Ljubljanski kot prvosednik mestnega šolskega sveta. Z ozirom na razpis deželnega šolskega sveta z dne 10. oktobra 1883 poročá namreč višjemu šolskemu oblastvu na podlagi poročila okrajnega šolskega nadzornika vsled sejnega sklepa 10. decembra 1883 pod št. 247, da v preteklem šolskem letu 1883/4 gledé učnega jezika ni bilo djanske premembe, da se toraj za pouk nemških učencev in učenk ravno tako skrbi, kakor doslej, da po tem takim vsaj za zdaj ni treba vstanoviti potrebne ljudske šole, oziroma paralelnih razredov z nemškim učnim jezikom. Dalje poročá gospod župan, da mestni šolski svet vprašanja vpeljave slovenskega učnega jezika na mestnih ljudskih šolah ni smatral kot konečno rešenega, ker je, namreč mestni zastop v svoji seji 28. avgusta 1883 o razpisu deželnega šolskega sveta z dne 9. junija 1883, št. 447, še dalje sklepal in svoje sklepe c. kr. deželnemu šolskemu svetu po mestnem magistratu predložil; da je mestni šolski svet sicer razpis 9. junija 1883 od

besede do besede objavil, a da družega v tej zadevi ničesar ni ukrenil. Vrh tega poročá gosp. župan, da je mestni šolski svet v isti seji sklenil, sklicati učitelje svojega okraja na 20. decembra 1883 v izredno posvetovanje, da bi izvolili iz c. kr. profesorjev srednjih šol in učiteljev c. kr. vadnice iz mestnih ljudskih šol poseben odsek, katerega naloga naj bi bila, preskrbeti potrebnih beril in slovníc v slovenskem jeziku in staviti dotične predloge.

O delovanji in sklepih tega odseka ni dežel-nemu šolskemu svetu nič znano.

Iz vsega tega se razodeva, da deželni šolski svet z večkrat omenjenim odlokom z dne 12. julija t. l., št. 1324 ne zahteva nič novega, ničesar, kar ne bi bilo že v zadnjem šolskem letu 1883/4 v veljavi.

Mislim, da po tem takim ni treba, da ta odlok še dalje opravičujem.

Pri vsem tem pa sta dva tukajšnih časnikov, na ktere se gospodje interpelantje sklicujejo, isti odlok v svojih predalih na prav nespreten ali pa zloben način svojim čitateljem razlagala, ker ali resnice ne poznata, ali pa je poznati nočeta. Ni čuda, da se je s tem, kakor omenja tudi interpelacija, v Ljubljani in po deželi med ljudstvom zbudila neka nevolja in razdraženost, zlasti ker se je eden teh časnikov, ki se rad ponaša s tem, da je neodvisen in da ima narod za sabo, dragoceno blagotino svobode tiska na zlo obrniviš in brezobzirno v nemar pustivši vsako dostojnost, celó drznil, zaznamovati ta odlok kot „najnovejši škandal“.

Tak časnik se sam sebe obsoja; a meni se zdi, da bi pošten narod slovenski bil vendar vreden boljše duševne hrane.

Naj sklenem. Vlada stoji in bode vedno stala na zakonitem stališči. Naj stori vsak svojo dolžnost, vlada ne zaostane.“

Starčevičanska adresa.

Hrvaški deželni zbor je nepoboljšljiv in ne bo poprej reda ondi, dokler bodo v njem Starčevičanci sedeli. Res so nekterim Slovanom priljubljeni, ker se ne mora zanikati, da bi včasih prav ne imeli, a kaj pomaga — po takim načinu se ne doseže ničesar in tako surovo postopanje mora biti zoperno vsakemu omikanemu človeku. Poglejmo sedanjó zborovanje. Komaj se je pozabila ena surovost njihove stranke v prejšnjem deželnem zboru in že se je začelo marsiktero slovansko srce k njim nagibati, kar pride druga neotesanost, ki je hujša od prve. Kakor smo že poročali, prinesli so Starčevičanci v zbornico načrt svoje adrese, kot odgovor na prestolni govor. Tisti načrt je bil toliko robot in nedostojen, da je bil v Zagrebu zaradi njega uradni list zaplenjen, ker ga je natisnil in to naj bi bil odgovor na kraljev otvorilni govor? To je sprevidel tudi predsednik hrvaškega deželnega zbora ter je svoje mnenje o kritičnem predmetu naznanil zbornici blizo tako-le: „Vsaka stranka visoke zbornice ima vsled opravičnega reda pravico predlagati adreso. Adresa, koju so izročili Hinković in tovariši nima pa le posamičnih izrazov, temveč celi stavki naha-jajo se se v nji taki, ki so popolnoma sposobni, da bi se vsled teh lahko dvomilo o vdanosti in lojalnosti deželnega zbora in hrvaškega naroda do posvečene osebe presvitlega vladarja in do naše dinastije, in bi se lahko mislilo o odpovedi podložne zvestobe in vdanosti deželnega zbora in hrvaškega naroda posvečeni osebi vladarjevi, tistega hrvaškega naroda, pravim, čegar zvestoba je bila vedno in o vsaki priložnosti neomahljiva in bo tudi ostala. Zaradi tega ugovarjam v imenu deželnega zbora in kot tolmač njegovih občutkov in občutkov skupnega naroda našega, ki ga ta zbor zastopa, da bi bili narodni zastopniki tega kraljestva zmožni le misliti, da naj bi se takóšna adresa predložila, kakor je ta, ki v svojem zlogu, v svoji vsebini in nameri odgovarja na tak način na Najvišje pismo, kakoršen se

29.

LISTEK.

Mladega Gašparja življenje in trpljenje.

Prosto poslovenil I. S. Gombarov.

(Dalje.)

Župnik si je vzel iz velike tobakere tobaka, pogleda Gašparja čez očali ter pravi: „Kaj se ti zdi o govorjenju teh dveh gospodov? Jaz sem opazil, da te je rudečica oblila in bil si gotovo nevoljen. Pa pusti zdaj to iz misli, saj je bilo zadosti neumno. Veš, so tudi taki, ki — pa pustiva to. Pazi zdaj na moje besede. Jaz sem star mož, ki je človeško življenje od vseh strani videl in spoznal. V svojih 70 letih sem se naučil, kar sicer že otroci v šoli slišijo, da je tisti človek najsrečnejši, ki najmanj posvetnega poželi in najbolje Bogu služi. Tako je in ne drugače. Če marsikdo zdaj tudi z glavo maja in to zanikuje, na smrtni postelji bo mi gotovo pritrdiril, da je tako, kajti takrat spozná človek resnico, če je tudi poprej nikoli ni hotel spoznati. Kje pa človek laglje to doseže, kakor v samostanu? Ti imaš tedaj dober in hvalevreden namen. Moraš pa tudi vedeti, da boš v samostanu še le nebesa iskal in si

jih služil, ne da bi jih ondu že imel. Menihi so ljudje, kakor drugi in imajo toraj tudi svoje slabosti, ki se v samostanu ne poboljšujejo samo, ampak morajo tudi prenašati. Če brez ponižnosti ni nikjer čednosti, nje v samostanu še celó ni; tam je ponižnost vir in podlaga vsega dobrega. Potem pomisli, da bo ti gospod Bog vsak dan mizo pogrnil in ti dal vsakdanji kruh. To ni majhna reč, če pomisliš, koliko je treba skrbi in truda, da se pripravi kruh, sol in zabela in kar je za hrano potrebnega. Menihi si sami tega ne pripravljajo, ampak grejo po svetu z žakljem, v katerega devlje bogatin od svojega premoženja. Te hrane toraj ti ne smeš tako zavživati, kakor če bi si bil jo s svojim potom pripravil ali v krčmi kupil, ampak misliti moraš, da si dolžnik in da moraš svojo hrano plačati z najboljšim denarjem, z marljivo molitvijo in z dobrimi deli. Naposled ne smeš misliti, če imaš kuto, da si že tudi menih in smeš vsemu svetu pridigovati in vsakega oistro svariti. Pridiguj najprej sebi, in ko boš moral drugim pridigovati, naj bodo tvoje besede tako ponižne, kakor tvoja obleka; kajti če se tvoje besede ne vjemajo s tvojim obnašanjem, bode se ti svet smejal in te zaničeval. Ne preziraj nobenega posvetnega duhovna in ne misli, da si ti več, kakor on, ker imaš drugačno suknjo. Sv. Francišek je zahteval od svojih bratov,

da so vsakemu duhovniku, katerega so srečali, tako spoštovanje skazali, kakor da bi bili Kristusa srečali. Tega se tudi ti drži. To sem ti hotel za slovo povedati. Zdaj pa pojdi z Bogom. Denarja ti ne bom dajal, ker menihi denarja ne potrebujejo.“

XIX. Poglavje.

Iz študenta postane tedaj novic in iz Gašparja frater Peregrin. Gašparjeve dogodbe iz prvih dni vsem v poduk in tudi v posnemo.

Gašpar je doma vse vredil in povsod rekel „z Bogom“ ali „srečno“! Notarja mu ni bilo treba, ko je svoje reči vredoval, kajti premoženja ni imel, ki bi ga komu podaril, saj je že tudi rjavi tisočkrat zakrpani frak odšel po poti vse minljivosti, in v bodoče ga tudi ne bo imel, ker bo kot menih moral narediti obljubo večnega uboštva.

Prvi dan je bil Gašpar v samostanu kot gost sprejet. Sedel je na prvem prostoru zraven gvardijana in dobil je lepše namizno orodje in k jedi vrček vina. To se mu je tako dopadlo, da je mislil, tu pač začetek ni posebno težak. Po jedi je šel z nekterimi patri v vrt, kjer je željno ogledoval lepe cvetlice na gredah, in še bolj lepe jabelka in hruške, ki so na košatih drevesih visele.

dosedaj v monarhičnih državah še ni nikdar in nikjer čul. Obsojam toraj v imenu deželnega zbora in naroda ta adresni načrt, ki se protivi prisegi vdanosti in občutkom naroda; tistega naroda, ki v svojem kralji nad vse drugo časti nevsahljiv vir prava in pravice; tistega naroda, ki je svojemu kralju in vladarju vselej ob vojskinem in mirnem času zvest in vdan bil in tudi ostati hoče. Odgovor deželnega zbora in naroda, kterega tisti zastopa, na ta adresni načrt bode naj gromovit „živio“ našemu ljubljenu kralju Franu Josipu!“ Stoteri „živio“-klici so zadoneli po dvorani na ta poziv predsednika, in niso nikakor hotli ponehati.

Sedaj hočemo se pa spraviti na dnevni red, pravi predsednik. Takoj se oglasi poslanec Hinković: „Prosim besede, da v svojem in v imenu stranke prava izjavim...“ Predsednik: „Izjava je in zamore biti edino le izraz lojalnosti, podložne zvestobe in vdanosti do Nj. Veličanstva kralja, in o tej se ne dá debatirati. V tem oziru ne morem nikomur besede dovoliti.“ Desničarji zopet zakličejo gromovite „živio“. Poročevalec Miškato vič pravi: „Visoki deželni zbor!...“ Hinković mu besedo prestriže: „Kakor opravični red velevala, se meni beseda spodobi!“ Na desni čujejo se glasovi: „Ne, čuli ste predsednika, sedaj čujte poročevalca“. Levičarji: „Hinkoviča poslušajte, on ima besedo!“ Predsednik: „Jaz Vam ne dovolim besede!“ Hinković: „To je strahovanje!“ Levica plane kviško in si prične rokave vhati. Baron Rukavina: „Vi niste narodni zastopniki, Vi ste madjarski hlapci, Vi hočete še Hrvatje biti? Tu evo vam vašega tirolskega Madjara (bana), Vašega gospoda!“ Barčič: „Izdajice ste!“ Pilepič: „Preklicati mora predsednik, kar je nam očital, žalil je stranko prava; to je ovaja! Dokler predsednik ne prekliče ne bo seje!“ Valušnik: „Mi smo zvesti podaniki svojemu kralju, Vi pa ste žalili krono!“ Pisačič: „Po žandarje pojdite!“ Folnegovič: „Daleč bodele prišli s svojo navidezno lojalnostjo!“

Vsled silnega trušča mora predsednik sejo končati. Po četrtnem urnem odmoru predsednik zopet sejo prične. Starčevićanci pa zopet vsi h krati kvišku planejo in krič začnejo. Pilepič pravi: „Poprej ne bo obravnav, dokler predsednik ne prekliče, kar nam je očital. Levica hrumi, desnica kriči: „Čujte, pfui!“ Folnegovič: „Pfui, sram vas bodi, lopovi! Sedaj pa razpusite deželni zbor!“ Predsednik: „Prosim miru!“ Levica: „Prekličite, prekličite!“ Predsednik si ne vé drugače pomagati, kakor da sejo preloži na drugi dan. — Sedaj naj pa vsakdo sam sodi, če je mogoče z ljudmi kakor so Starčevićanci, sočutje imeti? Mi nikogar ne zavidamo zanj, sami ga pa ne moremo dobiti. Vsaka stvar ima svojo mero, tudi v opoziciji. Mar li v nekdanji Dunajski lesenjači niso liberalci krivično s konservativno katoliško stranko postopali? Mislimo, da tega ne more nikdo tajiti; konservativna stranka se je tudi vrlo branila, ali le z „uma svitlim mečem“, ne z vpitjem, s pestjo in razgrajanjem, ne — omike ni nikoli pozabila. — Sunt certi denique fines. To naj bi si tudi hrvaški poslanci vseh strank zapomnili!

Ogerska zgornjica.

Pisali smo že, da se bo ogerska zbornica magnatov preosnovala. Danes tukaj priobčimo dotični preosnovni načrt:

Zbornica se bo odslej imenovala „zgornjica“ („Oberhaus“) in bo sestavljena iz sledečih udov:

1. Vsled dednega nasledništva vsi nadvojvode vladarske hiše, za temi pa vsi moški, ki so 24. leto dopolnili, iz vseh tistih družin, ki so do sedaj imeli pravico tjekaj zahajati, in ki imajo na Ogorskem v last kak fideikomis ali pa posestvo, od kterega se na leto direktnega in hišnega davka skupaj najmanj 3000 gold. plačuje. Indigeni morajo razum tega svojo pravico edino le v ogerski zgornjici izvrševati in se jim je v tem smislu najzadnjič do 1. julija 1885 javiti. Vsi tisti in njihovi potomci v naravnostnem naraščaji, kterim je kralj razum knežkega, grofovskega ali baronskega naslova po predlagi ministra posebej podelil dedno pravico za v zgornjico. Predlagati zamorejo se edino le taki, ki imajo toliko premoženja, kakor je bilo ravnokar rečeno. Ako bi imenovani udje ne imeli dotičnega premoženja, njihova pravica med tem časom na-nje čaka, in kakor hitro si taisti potrebno premoženje pridobé, so takoj zopet udje zgornjice.

2. Vsi tisti, ki imajo kako dostojanstvo, za ves čas, kakor dolgo ga imajo in to so: praporščaki, oba čuvaja krone, Reški guverner, predsednik in podpredsednik kraljeve kurije in predsednik kraljevega sodnega stola, prelatje rimsko-katoliške cerkve latinskega in grškega obreda, primas, vsi drugi nadškofje in škofje, ki imajo škofije, višji opat Sv. Martinjegorski, prošt iz Jaszo, Auranijanski primas, srbski patrijarh, rumenski metropolit in grško-pravoslavni škofje, ki imajo škofije, trije najstarejši škofje reformirane in luterske cerkve, trije najstarejši višji oskrbniki evangelijsko-reformirane cerkve, generalinspektor luterske cerkve in njena dva najstarejša višja nadzornika ter eden najstarejših predsednikov ali škofov ali pa vrhovnih opravnikov unitarske cerkve; konečno judovski vrhovni cerkveni poglavar, ki ga po predlogi ministra kralj sam imenuje.

3. Vsled kraljevega imenovanja taki državljani, ki so si v javnem življenji zasluge pridobili in jih za tiste minister kralju predlaga. Sedaj za prvo sestavo zgornjice sme število takih zaslužnih državljanov četrtnino vseh udov znašati, pozneje pa tretjine ne smé presegati. Dejanska služba pri vojakihi, v državni ali cerkveni službi nobenega ne ovira, da bi ne mogel član gospodske zbornice ali zgornjice biti, le mandat za poslaniško zbornico se s tistimi ne vjema.

Delokrog zgornjice ostane, kakoršen je bil, le se vsaka zadeva tudi v zgornjici lahko prične ter vlada lahko tudi v zgornjici svoje predloge stavi. Izvzeti od tega so naslednji predlogi in se morajo poprej v doljnici ali zbornici poslancev staviti: predlogi o vojskinih zadevah, budgetni, davčni in posojilni predlogi in vse skupne zadeve. Predsednika in podpredsednika imenuje vselej za dobo zasedanja iz vrste članov kralj sam po predlogu prvega ministra. Nagrado pa dobiva le predsednik in pa kvestor,

kakoršno jima zgornjica sama določi. Listo članov sestavila bode komisija jeden in dvajsetih udov, in se lahko proti taisti pritožbe vlagajo. Pri prvem dosmrtnem imenovanji naj se ozir jemlje na taiste, kteri po novi postavi zgubé pravico družabništva, če tudi so se v teku poslednjih treh let še sej v gospodski zbornici vdeleževali. Kedar bo potekla doba državnemu zboru, med katero se proglasi postava, sklene sedanja zbornica magnatov svoje delovanje, na njeno mesto stopi pa na novo ustanovljena gorenja zbornica.

Načrt hvalijo, da je jako previdno sestavljen, vtis, kterega po Ogorskem napravlja, pa nek jako ugoden.

Krajopisi kranjskih mest in trgov.

Cirknica.

Cireknicium, vulgo Cirekniz, appidum quinque vel sex milliaribus Labaco dissitum ab a. 1522 usque ad ejusdem seculi 60. quatuor Turcarum insultibus ac direptionibus succubuit: ab uno latere ab altis clauditur montibus, ab altero mirum aperitur spatium, quod nunc ager nunc pratum fructicosum modo lacus triplici a natura sibi concredito munere fungitur. Innotuit jam olim hic locus Straboni (lib. 6) his eum verbis indicanti: „A Tergesta transmissio est per promontorium ad paludem nomine Lugeam“, quem textum alii ita latine reddunt: „A Tergeste transitus per Oeram ad Lugeam paludem“, vel „Lugeum lacum“, uti nonnullis accidet, quibus mox subjiicit Cluverius: „Lacus Cironicensem hic intelligi nemo haecenus dubitavit.“ Altissimis undique coronatur alpium jugis, inter quae maxime eminet, quod ab austro surgit Javernig vulgo appellatum. Lacus ab ortu ad occasum uno ex majoribus germanicis milliaribus in longum extenditur, dimidium latitudo occupat a borea ad meridiem expansa, maxima vero profunditas ultra 24 pedes non descendit; tresque semper emergunt insulae, quarum una habitatur, relique nonnisi arboribus implentur. Triginta circiter in eo patent cavernae, ex quibus septembri vel octobri mense adeo veloci cursu erumpit aqua, ut intra 24. horarum intervallum et interdum citius praescriptos a natura limites assequatur, et quod magis mirere, ingentem vim piscium secum attrahit, praesertim luciorum, qui 2. saepe cubitus longitudine excedunt, quin imo implumes coecasque anates simul evehit, quae intra 14. dies pennas oculosque acquirunt. Lentius circa finem junii recedere solet aqua per eosdem subterraneos meatus, e quibus prodierat, nam 25. dies plerumque elabuntur, antequam penitus exsicceatur: aliquando autem toto anno non abit, imo etiam, sed rarius, duobus tribus quatuor aut quinque annis in sua statione jugiter perseverat, accidisse ferunt a. 1655. interdum econtra intra unius anni periodum saepius visa est discedere ac rursus reverti; nunquam tamen integro anno eam abfuisse incolae meminerunt. Saeviente atrocius hyeme, ita gelu constringitur, ut onusta plaustra sustentet. Dilapsis de more aquis, 24. dierum spatio adeo alte

Samo nekaj se mu je tukaj čudno zdelo ter v njem vzbudilo nekakošno bojazen, namreč, čem bolj se je večer bližal, tem bolj dolg in resnejši se mu je zdel obraz patra nadzornika novicev, in zvečer ga je pater nenadoma za ramo prijel, peljal ga po ozkih dolgih hodnikih in po stopnjicah dol, dokler nista prišla do vrat ozke celice. V celici je bilo le malo svetlobe in malo lepote; postelja in v nji slama in volnata odeja, stol in miza, nekaj starih knjig, križ z mrtvaško glavo, okoli ktere se je vila kača z jabelkom, to je bilo vse pohištvo. Skoz ozko nizko okno je sijal ravno zadnji solnčni žarek.

Pater je takoj globoko ginjenemu Gašparju govoril nekoliko besed, ki so mu globoko v srce segale. Zapopadek teh besed je bil, da mora tukaj osem dni čisto za-se živeti in samega sebe premišljevati, soditi, poboljšati se, svoje srce odtrgati od vsega posvetnega in se tako rekoč živega pokopati, da bo potem prišel do tiste stopinje popolnosti, na kateri ne bo druge volje imel, kakor to, da ne bo nobene lastne volje imel.

Tako in enako je govoril stari menih, potem pa je blagoslovil mladega učenca in odšel iz celice. Nekoliko trenutkov še so bili slišati počasni njegovi koraki in šum obleke, potem pa je postalo tiho, kakor v grobu.

Gašpar je sklenil roke, povsili oči in gledal v tla. Takrat je zadnji solnčni žarek pozdravljajoč ga lahko šinil mimo njega skozi okno in mesto njega je prišel gospod mrak, ki je vedno bolj temno gledal, dokler ni gospa temá gospodarstva prevzela. Ko ne bi bile nekatere zvezdice prijazno skozi okno lukale, bi se bil Gašpar že gotovo zjokal. Gašpar ni znal, kaj bi počel; prijel se je za čelo, potem si je potipal žile, in se prepričal, da še živi. Po glavi so mu rojile različne misli, tako strašne, kakor bi plesale samo pošasti okoli njega. Telo se mu je treslo, v duši ga je zeblo in bilo mu je tako hudo, kakor da bi ud za udom na njem umiral. Takrat zazvoni v zvoniku Ave Marijo in vsak glas se mu je zdel nebeški pozdrav, sladek in mil kakor božji poljub, in preden je zvon odpel, klečal je Gašpar na tleh in zakrivši si z rokama obraz je dolgo dolgo govoril z ljubim Bogom.

Osem dni je trajalo to sveto tiho življenje, in Gašparju je to čedalje bolj dopadalo ter zdelo zadnjič tako lahko, tako lepo, da se celo svoje življenje ni počutil tako mirnega in tako zadovoljnega.

Osmi dan so Gašparja o polnoči zbudili ter je moral z menihi iti v kor. Strah ga je obhajal, ko je videl mračne podobe ob stenah stati z globoko čez glave potegnenimi kapucami in k molitvi sklenje-

nimi rokami. In kako mogočno je donelo petje psalmov po visoki cerkvi in kako veličastno je odmevalo na visokem stropu! To je trajalo celo uro do ene po polnoči. Tedaj pa so šli menihi s kora pred veliki altar in so se postavili v velik polukrog, a Gašpar je moral poklekati na stopnjice altarske ter je med molitvijo in sv. opomini prejel redovno obleko z zvnanjim znamenjem novicev. Potem so ga peljali v drugo celico, ki je bila še prostejša in revniša od prejšnje in frater Peregrin, — tako ga od zdaj imenujmo — vlegel se je na slamo, čeravno ni mogel spati, ker prejšnji dogodki niso dali miru ne duši ne truplu. Še le proti jutru mu je prišla želja do spanja, pa takrat je bilo prepozno, ker frater je tako neusmiljeno z lesenim kladivom po podu spalnice tolkel, da so se vse miši v svoje luknje poskrile in vsi menihi iz svojih postelj izlezli.

Jaz vem, da je modri svet jako radoveden in zlasti vse natanko hoče vedeti, kar se za skrivnostnim samostanskim zidovjem godi, zato hočem dragim bralcem tukaj nekoliko povedati in objaviti, kaj vse se navadno v samostanu godi. V ta namen bom ti takoj prvi dan iz življenja fratra Peregrina v samostanu na drobno in resnično popisal.

Ko je frater vse menihe z lesenim kladivom vzbudil, gré tudi Peregrin plaho za drugimi, rado-

excrecit gramen, ut optimum inde foenum eo tempore secetur: dein millium seritur metiturque, pinguis enim opimaque illius gleba largo celerique foenore segetem offert. Peracta messe, multiplici stirpium fruticumque germinatione sylvenscens tellus leporibus, apris, lupisque campum stabulationi aptissimum praebeat, unde et frequens instituitur venatio, donec regressa cum piscibus aqua ad horum capturam invitet. Haec ex uberiori Valvasorii descriptione excerpti, qui iteratis observationibus longe melius quam Schönleben in pluribus aberrans, hujus lacus naturam exploravit.

Dobrava.

Dobrava pagus est uno milliari a Carnioliae metropoli disjunctus, quem maxime nobilitat B. Dei genitricis miraculis clare sacrarium (quod paucis abhinc annis in magnificam aedem surrexit) inter antiquissima totius provinciae templa recensitum et plurimis accolarum supplicationibus frequentatum; beneficia enim, quae misericordiae mater suis clientibus istie liberaliter elargitur, circumjacentium attrahunt populorum accursum. Inter collatas gratias ea memorari prae reliquis meretur, quam Labacensis civitas thaumaturgae in acceptis refert sequenti inscriptione: „Quod hic sibi locum gratiae elegerit, miraculis clareat, totamque Carnioliae provinciam a peste in quartum annum ad confinia usque grassante miraculose salvaverit; se et suos in perpetuum gratitudinis memnosynon Aemona devovet anno 1682.“ — (Treba bo tudi zdaj na to misliti; bolje prej ko poznej, ko bo stvar tako rekoč zakasnjevala.) — Uno abhinc lapide Strohloviensis arx, apud quam plures parvos achates et jaspides interdum etiam ovi magnitudinem aequantes se collegisse affirmat Valvasorius. Vilinski.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. oktobra.

Notranje dežele.

Železnični uradniki na podržavljenih železnicah do sedaj niso še državni uradniki. Delajo se pa priprave, da se bodo taisti med državne uradnike sprejeli in v dotične razrede uvrstili. Edina težkoča, ki bo tukaj marsikaj opraviti dala, je določitev vpokojnine železniških uradnikov in njihovih družin, ki je mnogo ugodnejša, kakor pa ona za državne uradnike sedaj sploh obstoječa. Na višjo vpokojnino, ki jo železnični uradniki sploh memo družin javnih uradnikov vlečejo, dobili so svoje pravice, ktere jim je država pri podržavljenji privatnih železnic pripoznala in sedaj ji družega ne bo kazalo, kakor pripoznano pravo sprejeti v svoj račun in ravnati se po njem.

Tudi po **Gorenji-Avstriji** dobila so okrajna glavarstva ukaz, na vso moč na to gledati, da se bodo vsakojake izjave žalostnega ali veselega značaja, namenjene učitelju Rohrwecku zatrla. Tista učiteljska društva, ki so do sedaj že takošne izjave sklenila, dobila so poziv od okrajnih glavarstev predložiti dotične protokole. Prepoved se vtemeljuje s tem, da stvar ni še dognana, toraj naznanila o sočutji ali izrazi o pomilovanji še prezgodaj. Naj bo stvar dognana ali ne, popolnoma prav in pošteno je

veden, kje in kako bo se umival, ker nikjer ni videl ne skledice z vodo ne obrisalce. Tega še ni vedel, da je bil v kuhinji velik studenec z obilno vodo, tam so se vsi umivali pozimi in poletu in v omari so visele obrisalce tako trde in debele, da se je celó Peregrin, ki ni bil razvajen, za svojo kožo bal. Lahko si mislimo, da kakor je bilo to umivanje poletu prijetno, tako je bilo pozimi v hudem mrazu neprijetno. Ko so se vsi umili, šli so v kor k molitvi. To je trajalo četrť ure, in ravno tako dolgo je Peregrin za silo prosto klečati zamogel; ali ker je potem še moral celo uro klečé premišljevat, postalo mu je klečanje težavno in čas tako dolg, kakor bi bil na tezavnici ali v kladi. V kolenih ga je žgalo, pikalo, šegatalo; potem so mu otekle in postale neobčutljive, pa le toliko časa, da so ga potem še hujše sklele. Peregrin je že mislil, da bo ga konec, kar njegov sosed vstane in za njim tudi on ter se tako še za zdaj reši. Pri prvem premišljevanji se mu je godilo, kakor slepcu pri barvah; tako duševno delo se mora dolgo učiti in v ponižnosti in krotkosti opravljati, če hočemo, da le količkaj velja.

(Dalje prih.)

to od vlade, da se krivoverskemu poduku v katoliški šoli po robu postavi na ta način, da zabrani poveljevanje krivovernega učitelja. Vsaka vlada poteguje se s pravičnimi sredstvi, da z njimi brani vero državljanov. Silno napačno bilo bi toraj molčanje vlade nasproti takemu postopanju in zapeljevanju šolske mladine. Le pogledjmo na Nemško v Bismarkijo, kako se ondi ne boje in ne vstrašijo nobenega še tako robatega pripomočka, kedar velja protestantizem v nebesa, katolicizem pa v — blato pogaziti.

Ogersko. „Judex curiae“ bo vendar-le baron Pavel Sennyey, ter bode takoj imenovan, kakor hitro se sprejme kurijalna postava. Kralj je na 20. t. m. barona Sennyeya sprejel v dolgi, celo uro trajajoči avdijenci.

Vnanje države.

Balkanski poluotok se v resnici prav dobro primerja z ognjenikom, v čegar osrčji vedno vre in se kuha, tu pa tam pa silni plinovi na videz mirno površje prodero in na dan bruhnejo z vso svojo silo. Ravno tak skoraj do pike je Balkan. O notranjem miru se ondi toliko more govoriti, da je, kedar se dotični politični nasprotniki boje oborožene vlade. Kakor pa ta svoje roke odmakne, so si že zopet razne stranke v laseh. Ravno kar čujemo vest o ministrijski krizi iz Belgrada in da se kralj Milan komaj domov prišedši že noč in dan posvetuje z raznimi možmi svoje države, ki so na glasu, da so modri, kaj in kako. V Bolgariji vrsté se ministri za ministri; sedaj so komaj teden dni liberalci na krmilu in niso si še dobro stolov ogreli, že jih spodrinejo konservativci, ki so pa že zopet v nevarnosti, da jim liberalci stališča ne spodbijajo. Na Grškem so silno nezadovoljni s sedanjim kabinetom. Ko se je kralj na 8. t. m. iz potovanja domov povrnil, sprejeli so ga z navdušenjem, ob enem so pa silno zabavljali čez ministre in čez vlado in se je toliko razburjenega naroda skupaj sešlo, da so ga morali konjiki z golimi sabljami razganjati. Na to se je kralj prikazal na balkonu s kraljico in ministrom Trikupisom vred in tukaj so zopet zakričali svoj grški „živio“, da se je na daleč okoli razlegalo. Na vsak način pa hočejo drugo, boljše ministerstvo. Po Albaniji in Macedoniji notranjega miru že leta in leta pogrešajo. Turčija si sicer prizadeva, kolikor si more, da bi jih s svojimi vojniki priganjala, toda vse njeno započetje je več smešno, kakor pa resno, kajti ropar roparja ni še nikdar napadal.

Gledé **Kongo-konference** razširila se je iz začetka neresnična misel, da se je bodo s prva le tiste velesile vdeležile, katerih se dotično vprašanje neposredno dotika, kakor so: Angleži, Francozi, Portugizi, Španjoli in severna Amerika. Drugim pa, da se bo bo potem sklep le na znanje dalo. Sedaj se o tem čuje tak popravek, da se bodo konference že takoj iz začetka vse velevlasti brez razločka vdeležile in se zanje že povabila na konferenco razposiljajo. Avstrija je tako povabila že dobila. Avstrija je v zapadnji Afriki že sedaj toliko prizadeta, ker se peča z mislijo, da bi ondi napravila naselbino za ovet človeške družbe, za velike hudodelce, katerih menda vsled prevelikega števila že nikamor več spravljati nima.

Izvirni dopisi.

V Trebnjem, 22. oktobra. Ne vem, če se bode te še spominjali, ko sem Vam poročal, da se je v našo faro priklatlila kužna bolezen „kozé“. Že je od tistega časa preteklo 6 mesecev in še sedaj sém ter tje kdo zbolí, pa tudi umrje za kozami. Pa ne zadosti, da se je ta bolezen tako vgnjezdila, in posebno otrokom veliko prizadajala, ampak je tudi več odraslih pomorila. Pa vrh tega zdaj otroke še druga, če tudi ne tako nevarna, vendar pa sitna bolezen stiska, to je tako zvani „oslovski kašelj“. Mislili smo, ko smo slišali o posameznih slučajih, da to nima nikakoršnega pomena, a sedaj se vidi, da bode mnogo otrok zaradi tega zopet letos šolo zamenjati moralo. Kakšni vspehi morajo pri takih okoliščinah pač biti! V krščanskem nauku morajo zaostati, pa tudi v drugih naukih ni napredek mogoč; težaven posel za gospode duhovnike in za učitelje. Upajmo, da nam Bog kmalo odvzame šibe, s kterimi nas je letos obiskal.

Iz Trsta, 22. okt. Tržaški občinski šolski nadzornik je že v drugič prepovedan. Poročali ste nedavno, da je dotični sklep mestnega odbora vladni zastopnik že takoj pri volitvi ovrigel in za ničevega proglasil. Ker so se pa mestni očetje z županom na čelu tako vedli, kakor bi jim to nič mari ne bilo, jim je cesarsko namestništvo dotično prepoved še pisano poslalo. Včeraj so dotično prepoved mestni očetje v mestnem zboru med saboj prereševali in dolgo časa niso vedeli, kaj naj bi z njo storili. Konečno so jo izročili šolskemu odseku, ki naj jim bo ob svojem času o taisti poročal. Temu se je upiral nek „irredentar“.

To pa zopet galeriji ni bilo po volji, ktera je bila sedaj z dobrimi Avstrijci napolnjena. Vpila je: Venkaj z „Garibaldijanci“, venkaj z „rudečkarji“, venkaj z „irredento“. Bolj ko je župan zvonil, huje je hruščala in razsajala. Župan si ni vedel drugače pomagati, kakor da je preložil sejo na vgodnejši čas.

Domače novice.

(Dr. Gregorc) vredniku „Slov. Gospodarja“ v Mariboru je presvitli cesar odpustil kazen šestih tednov zapora, ki so mu jo v Celji naložili, zaradi tega, ker je „Slovenski Gospodar“ pisal, da so učitelja in pristasa nemškega „Schulvereina“ Henkerja pregnali dolgovi iz Borovelj. Čestitamo!

(Iz Škofje Loke) se nam danes poroča, da je v tamošnjim uršulinskem samostanu včeraj umrla č. mati M. Nepomucena Udinak v 88. letu svoje starosti.

(Umrli je) včeraj v Ljubljani g. Pavel Lenasi, bogoslovec Tržaške škofije. Doma je bil na Vrhniki, izšolal se je v Ljubljani. Revež je bil jetičen.

(Umrli je) nocoj ponoči gostilničar „pri znamenji“ po domače „Mlinar“, ki je bil jako vesten narodnjak in vedno zanesljiv volilec. Naj v miru počiva!

(Nesreča na železnici) pripetila se je nocoj ob 1/2 12. uri. Čuvaj je namreč, kteri se je gotovo malo zapoznil, na Šišenski cesti pregraje zapiral, v tem trenutku pa, ko je z ene strani na drugo tek, da bi tudi tam svoj posel opravil, prehitel ga je vlak in na tla podrl. Zadet ga je moral od zad na glavo in hrbet, ker je nesrečnež po trebuhu padel poleg tira in je čez nekaj časa potem umrl. Pijanost se ranjkemu nikakor ne more očitati, ker je bil jako trezen in vesten čuvaj, ki je prej že 12 let št. Petru na Krasu služboval; pred nekaj leti so ga ravno zaradi njegove vestnosti, natančnosti in pazljivosti postavili na veliko stražnico na cesti Marije Terezije v Ljubljani. Zapustil je 6 nepreskrbljenih otrok, kterim bo sedaj južna železnica preskrbnino določila. Najstareji otrok je menda še le 15 let star.

(Zelja) se na Ljubljanskem trgu tudi letos ne manjka. Vse letošnje blago je srednje velikosti, čedno pa je čedno, lepo belo in trdo, da je kaj. Stotino glav ponujali so po 1 gld. 40 kr. do 1 gld. 60 kr., kakor je ravno blago.

(Plin v Hrenovih ulicah) jeli so napeljevati v torek in ga bodo od Žabjeka memo nove deželne sodnije po celih ulicah napeljali, kar je vse hvale vredno, kajti do sedaj so ondi brlele slabe petrolejske svetilnice. Naj bi se pri tej priložnosti tudi ena ali dve svetilnici, če tudi petrolejski za prvo potrebo, davkoplačevalem v Krojaških ulicah na steno obesili.

(Stržek je tukaj!) Sinoči in danes že tako drobno gleda in ciklja okoli poslednjih na grajsko reber oprtih hiš, da človeka nehoté misel obhaja: sneg bo šel! Saj je pa tudi vreme povsem zato. Oblačno je nebo, po kterem se svinčeneške megle leno pretegujejo iz enega kraja v drugega; pomalem pa tudi prši. Kaj hočemo, jesen je tukaj in z njo tisto otožno jesensko vreme, pred kterim se še pes skriva v suh kotiček.

(Število obrtnijskih nadzornikov) pomnožila bo vlada za 5 mož. Do sedaj jih je bilo v tem stroku delavnih 9, od novega leta na dalje jih bo pa 14. Naj bi se pri tej priložnosti ozrli tudi na avstrijske jugoslovane z milostnim očesom in bi nam poslali za obrtniškega nadzornika moža, kteri bi se zamogel tudi z delavci za ktere je on prav za prav postavljen, da čuva nad njihovim telesnim blagrom, osebno pomeniti, kar pri sedanjem gospodu nadzorniku dr. Pogattsehniggu posebno pogrešamo. Ko je nedavno pregledoval po Ljubljani tovarne, prepričal se je sam, kako težavno je za uradnika, ako ne zna deželnega jezika, kjer službuje. Gospod bi se bil silno rad pogovoril z neko delavko o njenih službenih razmerah, toda ni šlo. Gospod nadzornik ne zna slovenski, delavka pa ravno tako ne zna nemški in bolj ko sta si prizadevala do sporazumljenja, manj sta vedela, kaj kdo hoče. To vendar ne gré! Čudno pa, da se v merodajnih krogih na to nikdar ne ozirajo.

Razne reči.

— Kaj je naš cesar že vsega nastrelil, razvidno je iz sledeče sestave, ki obsega dobo 35 let. Vsega skupaj postrelil je 43.138 komadov divjačine. Med to je 14.175 fazanov, 8270 jerebic, 6456 zajcev, 4418 kuncev, 1570 divjih koz, 1404 rac, 1279 divjih svinj, 825 kljunačev, 807 jelenov in 922 košut, 562 divjih petelinov, 377 srn, 286 prepelice, 204 damjakov, 197 lesic, 54 škarjevcev, 6 gozdnih jerebov, 1 medveda, 40 drugih divjih zverin in pa 1287 roparskih ptic.

— Protestantovski Babel. Ze pred 20. leti se je osnoval na Nemškem posebni odbor protestantovskih učenjakov, da bi popravili sv. pismo, ki ga je Luter prestavil. Večina odbornikov je pa iz spoštovanja do Lutra delo opustila, kar je resnicoljubne odbornike pripravilo, da so nejevoljni izstopili. Devinski (Magdeburški) protestantovski list graja odborovo večino, ter ji očita, da zaradi spoštovanja do Lutra resnico prikriva. Pod plaščem spoštovanja se skriva le njihova dogmatična omejenost, ker, ako bi se popravile vse napake, ki jih je storil, ali nehoté Luter pri prestavi sv. pisma, potem se more le še maloktera dogmatična formula protestantovskega bogoslovja s svetopisemskim izrekom dokazati. Tako protestantovski list. — Katoliški pisatelj Majunke pa pravi na to: „Tedad se pripoznava, da Lutrovo sv. pismo ima pogoške. Kakor trdi badenski višji cerkveni zbor je naredil Luter le pri prestavi sv. pisma starega zakona čez 100 velikih in važnih pogreškov — a vendar se ne smejo napačna mesta popraviti, ker bi potem Lutrove dogmatične oblike ne imele podlage. To se pravi z drugimi besedami: Vse protestantovsko bogoslovje sloni na napakah, ki jih je reformator pri prestavi sv. pisma storil in večini omenjene komisije so Lutrove napake in na nje se vpirajoči nauki več, kakor pa sv. pismo, katerega dobi protestantovski ljudstvo vedno le v popačeni obliki v roke.“ Ali se more ničevost protestantizma in resnica katoliške vere bolje dokazati, kakor so storili pravicoljubni protestantje sami: V tem obstoji tedaj največja Lutrova zasluga, da je z zavijanjem sv. pisma in z napačno njegovo prestavo na milijone duš odtrgal od prave katoliške cerkve. Do tega spoznanja so prišli nekateri protestanti in to je za nas vesel znak, da se tudi med protestanti že dani.

— Četrizvezek „Theol.-prakt. Quartalschrift“ iz Linca je nedavno izšel ter ima sledečo vsebino: I. Von dem Wiederaufleben der Sacramente. Von Prälat Dr. Ernest Müller in Wien. — II. Protestantische und katholische Predigt. Von Prälat Dr. Franc Hettinger in Würzburg. — III. Die Gotteslehre des hl. Justinus des Martyr's. Von Prof. Dr. Sprinzel in Prag. — IV. Einige Bemerkungen über die nöthige Ordnung, insbesondere Tagesordnung beim Priester. Von Subregens Dr. Jakob Schmitt in St. Peter bei Freiburg. — V. Der materielle Nutzen der Klöster im Mittelalter: c) Die Klöster und die Kunst. Von P. Andr. Kobler S. J. in Innsbruck. — VI. Die körperliche Erziehung und deren Hilfsmittel. Rathgeber für Eltern und Erzieher bei Erziehung und Bildung blinder, taubstummer, stotternder Kinder. Nachträge. Von Joh. Langthaler, regul. Chorherr in Niederwaldkirchen. — VII. Wunderbare Ereignisse beim Tode Jesu. Von Prof. Dr. Schmid in Graz. — VIII. Die Neuregelung des dritten Ordens bezüglich seiner Ablässe und Privilegien durch die apostolische Constitution Misericors vom 30. Mai 1883. Von Prof. Dr. Kerstgens in Freistadt. — IX. Der lebendige Rosenkranz. Von Pfarrer Josef Sailer in St. Oswald. — X. Das Vaticanische Archiv. Von Religionslehrer Anton Egger in Meran. — XI. Darf ein katholischer Richter in Nordamerika auf Ehescheidungen erkennen, die nach den bürgerlichen Gesetzen als Scheidungen quoad vinculum gelten? Von Rector und Professor A. Zeining in der Provinzialseminar zu St. Francis, Wis. Nordamerika. — XII. Pastoralfragen und Fälle. (Tukaj sledi 24 krajših oddelkov.) — XIII. Literatur. (Ta točka obsega 31 oddelkov.) — XIV. Können mit den von Kreuzherren geweihten Rosenkränzen noch andere Ablässe verbunden sein? Von P. Josef Mayer, Redemptoristen-Ordenspriester in Prag. — XV. Fortschritte des kathol. Missionswesens unter der Regierung des hl. Vaters Leo XIII. und sonstige Missionsnachrichten. Von P. Edmund Hager O. S. B. in Salzburg. — XVI. Kirchliche Zeitläufe. Von Professor Dr. Josef Scheicher. — XVII. Kurze Fragen und Mittheilungen. (Ta oddelek obsega še 31 manjših.) — XVIII. Nachruf an † Pfarrvicar P. Severin Fabiani und † Canonicus Georg Armingier. Inhaltsverzeichnis von Broschüren und Zeitschriften, und Kalender. Pränumerations-Einladung pro 1885. — Inserate. — Titelblatt und Sachregister des Jahrganges 1884. Tega časnika izide vsako četrletje en zvezek v obsegu 8—9 tiskanih pol vel. osmerke. Ravno kar navedeni IV zvezek obsega pa 16¹/₂ pol. Izide redno 15. januarja, 15. aprila, 15. julija in 15. oktobra. Najbolje se naroči s pošto nakaznico po „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani. Naročnina za celo leto znaša 3 gold. 50 kr.

Telegrami.

Dunaj, 22. oktobra. Grof Coronini odpo-vedal se je mandatu v delegacije.

Dunaj, 22. oktobra. Redarstvo je zopet večje število socialistov izgnalo.

Lvov, 22. oktobra. Deželni zbor je sklenil, da se dá Romanczukov predlog o podučevanju obeh slovanskih jezikov po galiških srednjih šolah, kjer se prebivalci obeh narodnosti nahajajo, šolskemu odseku v pretres, ki naj bo ob svojem času o taistem poročal.

Beligrad, 22. oktobra. Finančni minister je izstopil iz kabineta. Poslednji se je zopet napravil z dosedanjim prvim ministrom Garašaninom.

Napolj, 22. oktobra. V poslednjih 24 urah pomrlo je tukaj 16 ljudi za kolero.

Genova, 22. oktobra. Pri nas ni nobene kolere več.

Zahvala.

Za osnovo prostovoljne požarne brambe v Trebnjem blagovolili so darovati še naslednji p. n. gg. in zavodi:

Knez Ernst Windischgrätz, c. kr. polkovnik, državni poslanec itd., 30 gl.; gosp. Luka Svetec, deželni poslanec in c. kr. notar v Litiji, 5 gl.; g. Franc Schweiger, župnik v Radovici, 3 gl.; gosp. Anton Hočevan, župnik v St. Lovrencu, 2 gl.; g. J. Kastelic, stotnik v pokoju v St. Lovrencu, 1 gl.; gosp. Karol Gressel, c. kr. vojaški uradnik v Banjaluki, 5 gl.; gosp. dr. Franc Papež, odvetnik in deželni poslanec v Ljubljani, 5 gl.; Graško vzajemno zavarovalno društvo 30 gl.; zavarovalnica Peštanska „Fonciere“ 10 gl.

Za te blagovoljne in visokodušne darove izrekam vsem p. n. blagodušnem darovalcem v imenu celega društva najtoplejšo zahvalo.

Trebnje, 21. oktobra 1884.

Janko Ruprecht,
načelnik.

Javna zahvala.

Gospod dr. Franc Papež, odvetnik in deželni poslanec v Ljubljani, je blagovolil po gosp. Janezu Ruprecht-u, lekarju v Trebnjem, izročiti 10 gl. za nakup učilnih pripomočkov revni šolski mladini v Trebnjem. Za ta visokodušni dar se Vašemu blagorodju prisrčno zahvaljuje podpisani v imenu mladine revnih starišev. Živeli mnogaja leta!

Trebnje, 22. oktobra 1884.

Alojzij Jerše,
nadučitelj.

Društvu za napravo zvonov za cerkev Jezusovega presv. Srca v Ljubljani

so darovali gg.:

125. Cotar, zasebnica,	5 gl. — kr.
126. Neimenovan	5 „ — „
127. Lazaristi v Ljubljani nabrali od 10. do 17. t. m.	110 „ — „
128. Verbnja Anton, kaplan,	5 „ — „
129. Vovk Janez, župnik,	5 „ — „
130. Škrabee Andrej, korar v Novem mestu,	5 „ — „
131. Pavlič Andrej, župnik,	5 „ — „
132. Zbirki po ravno tem gospodu	— „ 60 „
133. Kocmur Anton, c. k. poštar na Igu	5 „ — „
134. Karun Franc, župnik,	5 „ — „
135. Fada Jakob, župnik,	5 „ — „
136. Kukulj Anton, kaplan,	5 „ — „
137. Duhovnja Boštanj	7 „ — „
138. Zupan Anton, kaplan,	10 „ — „
139. Zupančič Janez, župnik v pokoju,	5 „ — „
140. Mesar Janez, župnik,	5 „ — „
141. Jaklič Anton, župnik v pokoju,	5 „ — „
142. Jeršič Franc, župnik v pokoju,	2 „ — „
143. Merjašič Josip, kaplan,	5 „ — „
144. Kobilica Janez, kaplan,	5 „ — „
145. Kovačič Janez, dekan,	5 „ — „
146. Levičnik Franc, župnik,	5 „ — „
147. Keršič Ivan, župnik,	5 „ — „
148. Dolence Jakob, župnik,	5 „ — „
149. Tesen Janez, župnik,	5 „ — „
150. Golobič Anton, župnik,	5 „ — „
151. Kerčon Josip, župnik,	5 „ — „
152. Trante Anton, duh. pomočnik,	5 „ — „
153. Kalan Andrej, duh. pomočnik,	1 „ — „
154. Perpon Franc, kaplan,	5 „ — „
155. Arfel Blaž, župnik,	2 „ — „
156. Kaplenek Janez, župnik,	20 „ — „
157. Ogrin Peter, duh. pomočnik,	5 „ — „
158. Krašovic Anton, župnik v pok,	5 „ — „
159. Bizjan Janez, kurat,	5 „ — „
160. Belar Josip, župnik,	2 „ — „

Tuji.

21. oktobra.

Pri **Malič**: Nehob, Löb, Hansel in Pressburger, trg. pot., z Dunaja. — S. Pipp, trgovec, s soprogo, iz Saponia. — Jakob Mittrofer, agent, iz Siska. — Globočnik, posestnik, s soprogo, iz Železnikov.

Pri **Stonu**: Morie Karpeš, agent, iz Prage. — Dr. Adolf Porlitz, inženir, iz Pulja. — Jernej Tomšič, posestnik, iz Rakeka. — Vlašič, župnik, iz Prezida. — Franc Broveh,

posestnik, iz Prezida. — Grile, posestnik, z Vač. — Ernst Kristof, c. k. poročnik, iz Ljubljane.

Pri **Virantu**: Al. Hrašovec, iz Ljubljane.

Umrli so:

20. okt. Oroslav Dolenc, svečarjev sin, 8 dni, Gledališke ulice št. 10, oslabljenje.

V bolnišnici:

19. okt. Egidij Kuhar, delavec, 53 let, jetika.

20. okt. Luka Leskovec, gostac, 80 let, vsled raka.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

23. oktobra.

Papirna renta po 100 gl.	80 gl. 95 kr.
Sreberna	82 „ 10 „
4% avstr. zlata „renta, davka prosta	103 „ 15 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ — „
Akcije avstr.-ogerske banke	861 „ — „
Kreditne akcije	288 „ 90 „
London	122 „ — „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 78 „
Francoski napoleond.	9 „ 69 „
Nemške marke	59 „ 85 „

Od 22. oktobra.

Ogerska zlata renta 6%	123 gl. 05 kr.
„ „ 4%	93 „ 40 „
„ papirna renta 5%	88 „ 80 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 105 „ 75 „
Länderbanke	105 „ 30 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	566 „ — „
„ državne železnice	301 „ — „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	215 „ 75 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124 „ 50 „
4% „ „ 1860	500 „ 134 „ 90 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 173 „ — „
„ „ 1864	50 „ 171 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 178 „ — „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	109 „ 50 „
„ Ferdinandove sev.	105 „ 25 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ 50 „

Tržaško tržno poročilo.

Kava: Santos po 53 gl., Rio 48, St. Domingo 56, Portorico 86, Cejlon 74—120, biserna 96, Java 63, Mokka 94—102.

Sladkor po 18.75—26 gl.

Dišave: poper 90 gl., žbice 68.

Južno sadje: dateljni 65, fige iz Kalamate 15, iz Smirne 40, rožine 10.50 pomorance 4, limone 3.— za vsak zaboj, rožiči 9.50, mandeljni 77.

Olje: laško 58—84 gl., albansko 44—46, dalmatinsko 44, angleško 36, petrolej 9.75.

Kože: juhtovina 260, podplatje 125—160, teletnina 357—616, jagnječi kožuhi sto komadov 60, zajčje sto komadov 24 gl.

Volna: bosanska 105 gl., albanska 112, isterska 110.

Bombaž: ameriški 75, indijski 46.

Ježice po 11—27 gl.

Mast: maslo 95—100, angleška 55, ogerska 59, špeh 56.

Žito: pšenica ruska 7.75—8.25, laška 9.25, koruza 6.50, rž 7.25, oves 7, fižol 10.75—11.25, grah 13—15, riž laški 15—21, indijski 11.50 goldinarjev za vsakih 100 kilogramov.

Za mesec listopad

posebno priporočamo naslednjo knjigo:

Pomoč dušam v vicah

ali

premišljevanja in molitve za naše ljube ranjke.

Po P. St. Dosenbach-u S. J.

poslovenil

P. Hrisógon M.

Cena: trdo vezano 55 kr., v pol usnji 70 kr. v usnji 75 kr., z zlato obrezo 1 gold. 10 kr. Kdor naroči 12 iztisov dobi 13. iztis prosto.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Imamo jo!!

Po vstrajnih študijah posrečilo se je dr. pl. Bendenu izumiti

pomado za lase,

o kateri se lahko z dobro vestjo reče, da je na svojem mestu. V čisto kratkem času po tej pomadi priraste gosta in krepka brada, kakor tudi lasje; zabranjuje pa tudi izpadanje las. Izumnik je porok za brezpogojen uspeh. (43)

Steklenica velja 2 gl. a. v.

Edina prava se dobi pri izumniku dr. pl. Bendenu v Pragi, Salmove ulice šte. 7, kamor je treba denar predposlati.